

have haft i Aar, hvor næsten alt Arbejde har kunnet fortsættes, og hvor man paa Grund af de milde Forhold ikke har saa stor Trang til forskellige Forbrugsgenstande som under strenge Vintre. Men der er, siger man, et Fag, det særlig gaar ud over, Bygningsfaget. Jeg skal indrømme, at det særlig gaar ud over det om Vinteren, men det er jo ikke noget nyt, det er noget, vi have kendt i mange Tider. Bygningsarbejderne staa netop saaledes, at de tjene en større Løn om Sommeren, og naar de forstod at benytte den ret, blev det neppe saa knapt. Vi have jo et Mundheld, der siger om Mureren, at han om Sommeren spørger paa Lammestegen, men om Vinteren efter de tørre Sild. Arbejdet for disse Folk falder jo særlig om Sommeren, hvor de tjene den store Løn, og hvor de saa ogsaa maatte kunne opspare noget til om Vinteren. (Afbyrdelse af *Martin Olsen*). De kan jo faa Ordet, De behøver ikke at være saa urolig.

Altsaa, naar vi staa overfor disse arbejdsløse, mener jeg, vi maa sige, at de maa sørge for at samle saa meget op i Arbejdstiden, at de virkelig for en Del kunne leve deraf om Vinteren. Men Vanskeligheden er, at man har specificeret Fagene saa stærkt og ment, at hver skal blive i sit eget Fag, og man har trukket Rammerne saa snævre for hvert enkelt Fag, at dets Arbejdere næsten ikke kunne røre sig. Om det er et Gode, der kan medføre andre Fordele, ved jeg ikke; men i det mindste hjælper det til, at Arbejdsløsheden bliver større, end den ellers vilde blive. At man i ældre Tid har kunnet tage fat snart paa det ene Arbejde og snart paa det andet, siger jo f. Eks. en Mand som Blicher. Han fortæller os om en Mand, der stod sig rigtig godt, for han var Muremester om Sommeren og Skolemester om Vinteren, og han var lige god til begge Dele. Se, det siger os tydeligt, at de, der mene ikke om Sommeren at kunne samle tilstrækkeligt op ved Murerarbejdet til at kunne leve om Vinteren, de maa tage fat paa noget andet ved Siden af, hvorved de kunne tjene noget om Vinteren.

Tinget her vedtog for nogle Aar siden Loven om Arbejdsløshedskasser, som nu skal til Revision i 1912. Jeg vilde, hvis jeg havde været Rigsdagsmand paa det Tidspunkt, have stemt derimod. Det vilde jeg have gjort, fordi man forlanger Statstilskud dertil. Jeg mener nemlig ikke, at Folks Erhverv er et

Statsanliggende, en Statssag. Og naar vore dygtige unge Kræfter rejse fra Landet, hvor vi trænge haardt til deres Arbejdskraft, saa haardt, at vi nødsages til at tage anden Arbejdskraft i Tjeneste, naar de altsaa rejse til Byerne, lokkede af den bedre Løn, og vel ogsaa tjene en bedre Løn, men muligvis ogsaa ved Siden af spørge vel meget til Lammestegen, og de saa, naar Vinteren kommer, gaa uden Erhverv og maa ty til Kasserens Hjælp, saa siger jeg: Hvad tro De saa, Skatteyderne ude paa Landet ville tænke, lige til de mindste, der alle maa være med til af Fællesskassen at give Bidrag til dette Øjemed? De ville tænke som jeg: Det maa vi sætte en Stopper for; vi skulle ikke have det saadan, at vi ude fra Landet skulle støtte de Folk, som ere gaaede bort fra os, og som saa muligvis have haft Uheld.

Ja, siger man, men saa burde det være en Kommunesag. Det er det heller ikke efter sin Natur. Kommunerne have den Forpligtelse at sørge for dem, der gaa paa Fattigvæsenet. Fattigforsørgelsespligten er Kommunens; men at Ernæringslivet skulde være en Kommunesag, kan man dog ikke paastaa. Jeg kan tænke mig, at en Kommune af Forstandshensyn hjælper en eller anden over det døde Punkt, for at han ikke i Fremtiden skal komme paa Fattigvæsenet, og det vilde jeg ogsaa være med til, om det skulde være, hvis jeg kunde se, det virkelig kunde nytte noget. Men paa den anden Side skulle Kommunerne være varsomme, for hvis de gøre det Eksperiment ret tidt, kunde det dog nok være, at de netop i disse Understøttelsestider hjalp vedkommende til at faa Smag paa ikke at staa paa egne Ben, og saa kunde det blive Kommunen en af de værste Byrder. Derimod har Kommunerne en stor Hovedopgave, og det er den at skaffe Arbejde eller anvise Arbejde, og jeg tror, at Kommunerne og særlig Københavns Kommune — det ligger jo saa nær for at nævne den — burde sørge for lige saavel at skaffe Arbejde om Vinteren som om Sommeren og burde have virkelige Arbejdsanvisningskontorer, hvorigennem de arbejdsløse kunde faa Arbejde. Det er den eneste og naturligste Maade at hjælpe dem paa.

Nu vil man sige: Ja, det have vi forsøgt, og vi have forsøgt at sende Arbejdere ud til eder paa Landet, men I ville ikke have dem. Nej, det var da vel intet Under, thi de Arbejdere, vi fik, vare Folk, som næsten manglede baade Villie og Evne til den Gerning, vi vilde og kunde